

10 SLIMME PENSIOENTIPS

Werknemers, zelfstandig ondernemers, dga's: ze gaan allemaal een keer met pensioen. Maar hoe regelen ze hun pensioen het best? Met deze toptips: 5 voor iedereen, 4 speciaal voor de dga en 1 voor de IB – ondernemer.

Tekst: Ingrid Leene

In de volksmond staat 'met pensioen gaan' gelijk aan 'stoppen met werken'. Het pensioen is er dus voor de periode na een arbeidzaam leven. Welke vorm dat pensioen heeft doet niet terzake. Pensioenspecialisten gebruiken een andere definitie. Voor hen is pensioen een 'voorziening voor de oude dag die in de relatie tussen werkgever en werknemer getroffen wordt'. Het gaat dus om pensioen dat werknemers via hun werkgever ontvangen. Een bijzondere werknemer is de directeur-groootaandeelhouder (hierna dga). Hij is eigenaar van zijn BV, maar ook in dienst van zijn BV. Hoewel hij werkgever en werknemer tegelijk is — en bovendien vaak voor zichzelf in de BV pensioen mag opbouwen — gelden de meeste tips ook voor dga's. Zelfstandig ondernemers kunnen geen relatie werkgever-werknemer met zichzelf hebben. Ze kunnen dus ook geen pensioen opbouwen, zoals dga's. Met de invoering van de Pensioenwet per 1 januari 2007 zijn er voor startende IB-ondernemers die uit een bestaande pensioenregeling komen, wel extra mogelijkheden. Op deze categorie is alleen tip 6 van toepassing.

Voor werknemer en dga

TIP 1

Vraag om waardeoverdracht van uw pensioenaanspraken als u van werkgever wisselt

De door u opgebouwde waarde van uw pensioenaanspraken kunt u van uw oude werkgever overhevelen naar de pensioenregeling van uw nieuwe werkgever. Of dit verstandig is, hangt af van het soort regeling waar u in deelnam bij de oude werkgever en de regeling waarin u deel gaat nemen bij de nieuwe werkgever. Het is niet ondenkbaar dat u bepaalde pensioenaanspraken verliest.

LET OP:

Een verkeerde beslissing kan u (veel) geld kosten. Laat u bij het berekenen van voor- en nadelen altijd bijstaan door een specialist.

TIP 2

Let op de nabestaanden

In de meeste pensioenregelingen van vóór 1999 was het nabestaandenpensioen op 'opbouwbasis'. Sinds 1999 wordt het nabestaandenpensioen verzekerd op risicobasis. Dat is goedkoper, en zolang de premie wordt betaald is er niets aan de hand. Maar als u wisselt van werkgever, al dan niet tijdelijk werkloos wordt of gescheiden bent, kan het

voorkomen dat het overlijdensrisico niet of althans enige tijd niet verzekerd is. Uw echtgeno(o)t(e) en kinderen hebben dan geen recht op nabestaandenpensioen. De Pensioenwet biedt mogelijkheden om dit risico af te dekken. Dat is een hele verbetering ten opzichte van haar voorgangster, de Pensioen- en Spaarfondsenwet, want daarin was voor ex-werknemers niets geregeld. Uiteindelijk is het de pensioenregeling die bepaalt of het mogelijk is het overlijdensrisico apart te verzekeren. Het is overigens op dit moment nog onduidelijk wie in dat geval verantwoordelijk is voor de premiebetaling.

TIP 3

Ruil ouderdompensioen in voor nabestaandenpensioen (of omgekeerd)

De Pensioenwet biedt de mogelijkheid om — veelal op de pensioeningangsdatum — een deel van het ouderdompensioen in een hoger nabestaandenpensioen om te zetten. Die wens kan worden ingegeven om de zorg voor een (jongere) partner na overlijden te garanderen. Dat heeft natuurlijk vooral zin als er nog andere inkomensbronnen zijn, of voldoende vermogen om met minder pensioen toe te kunnen. De mogelijkheid om gedeeltelijk nabestaandenpensioen voor een hoger ouderdompensioen uit te ruilen bestaat ook. U dient zich wel goed te realiseren dat een hoger ouderdompensioen aantrekkelijk lijkt, maar uw partner met een lager nabestaandenpensioen en een flinke financiële kater achterblijft als u per ongeluk toch eerder dan gepland komt te overlijden. Laat de financiële gevolgen dus altijd goed doorrekenen.

TIP 4

Daal eens af in uw pensioengat...

Het pensioengat. Iedereen heeft het erover, maar wat is het precies? Idealiter krijgt u vanaf u 65ste verjaardag uit pensioen en AOW een inkomen dat gelijk is aan 70 procent van uw laatstverdiende salaris. Omdat u minder belasting en premies betaalt, houdt u netto ongeveer hetzelfde over. Veel mensen hebben tegenwoordig echter geen ideale pensioenopbouw meer. Ze zijn bijvoorbeeld een aantal maal van werkgever gewisseld, en hebben daardoor te maken gehad met variërende salarissen en pensioenregelingen. Het verschil tussen de ideale situatie en wat u werkelijk aan inkomen ontvangt noemen we het pensioengat. Of u werkelijk die 70 procent van uw laatstverdiende salaris nodig heeft om uw netto besteedbaar inkomen na pensioeningangsdatum op peil te houden, kan niemand voor u beantwoorden behalve uzelf. Hoe hoog zijn uw woonlasten (als de hypotheek is afgelost, kunt u met minder geld toe), zijn er nog polissen van levensverzekeringen (lijfrentes, kapitaalverzekeringen en dergelijke) die tot uitkering komen, heeft u spaargeld, verwacht u een erfenis? Kortom, hoe ziet uw financiële toekomst er uit? Of uw pensioengat problemen gaat geven, kunt alleen u beoordelen. Bestudeer uw pensioenoverzicht grondig, en vraag aan pensioenfonds of -verzekeraar uitleg op het moment dat u bepaalde zaken niet begrijpt.

LET OP:

Krachtens de Pensioenwet is de werkgever het eerste aanspreekpunt voor vragen over het pensioen, alleen realiseren de meeste werkgevers zich dat (op dit moment) nog onvoldoende.

TIP 5

...en kijk meteen of er een AOW-gat zit

Wie vóór 2015 de leeftijd van 65 jaar bereikt, kan door naar tip 6. U krijgt namelijk voor uw niet-werkende jongere partner de volledige AOW-toeslag, zodat u beiden gewoon 100 procent AOW ontvangt. Als u echter op of na 1 januari 2015 recht krijgt op AOW, vervalt deze toeslag en moet uw partner wachten tot het moment dat hij of zij zelf 65 is geworden.

LET OP:

Het inkomen van de jongste partner wordt meegenomen bij het bepalen van de hoogte van de toeslag.

Voor de IB – ondernemer

TIP 6

Denk na over vrijwillige voortzetting van uw pensioenregeling

Sinds de invoering van de Pensioenwet is het voor werknemers die ontslag nemen of krijgen mogelijk om de premiebetaling van hun pensioen voort te zetten. Ze moeten zich dan direct aansluitend vestigen als IB-ondernemer. Dit is overigens afhankelijk van uw pensioenregeling, dus als deze situatie zich bij u voordoet, vraag ernaar bij uw werkgever.

LET OP:

De pensioenregeling moet deze mogelijkheid bieden en de termijn waarop de pensioenpremie uit eigen middelen kan worden doorbetaald is vooralsnog gemaximeerd tot 3 jaar.

LET OP:

De premie wordt waarschijnlijk hoger als het werkgeversdeel door de ex-werknemer zelf moet worden aangevuld.

Voor de dga

TIP 7

Kies in 2007 voor pensioenverzekeraar of doe-het-zelf

De dga is wel werknemer, maar valt niet onder de Pensioenwet. De meeste dga's bouwen hun pensioen op binnen de BV, soms ook bij een externe partij (pensioenverzekeraar). Voor dga's die hun pensioen geheel of gedeeltelijk in de vorm van een pensioenpolis bij een verzekeraar hebben ondergebracht, is 2007 een overgangsjaar. Zij moeten namelijk kiezen of ze in eigen beheer verder opbouwen, of in een polis. Beide manieren kennen voor- en nadelen. Het in eigen beheer opbouwen van pensioen kost weinig, maar je moet er discipline voor hebben. Afhankelijk van de juridische constructie van de vennootschap kan het pensioen bij een eventueel faillissement zelfs worden meegesleurd in de val. Aan polissen bij een pensioenverzekeraar zijn hogere kosten verbonden, maar het opgebouwde pensioen valt onder de beschermende werking van de Pensioenwet.

LET OP:

U kunt het een bij een verzekeraar opgebouwde kapitaal dat onder de Pensioenwet valt, na 2007 niet meer in de BV onderbrengen. Vanaf 2007 kunnen nieuwe dga's alleen nog pensioen in eigen beheer opbouwen. Het is natuurlijk altijd mogelijk pensioen bij een verzekeraar op te bouwen, maar zonder de juridische bescherming die de Pensioenwet biedt.

TIP 8

Denk ook aan de huwelijkse voorwaarden

Sinds een recent arrest van de Hoge Raad (HR 9 februari 2007, zie www.rechtspraak.nl: LJN AZ2658) kan de ex-partner eisen dat de dga het te zijnen of haren behoefte in de BV opgebouwde pensioen afstort bij een externe partij, behalve als dit uitdrukkelijk bij huwelijkse voorwaarden of in het echtscheidingsconvenant is uitgesloten. Zelfs als de BV onvoldoende liquide is, valt hier niets aan te doen.

Zie voor meer achtergrondinformatie over dit onderwerp ook www.getsmart.nu.

TIP 9

Koop dienstjaren bij

Heeft u een arbeidsverleden waarbij u in loondienst onvoldoende pensioen heeft opgebouwd? U mag – fiscaal gezien – als dga onder bepaalde voorwaarden bij uzelf extra dienstjaren ‘inkopen’. In principe geldt daarbij de regel dat u per belastingjaar één jaar extra kunt krijgen. Als u over 15 jaar arbeidsverleden pensioen moet bijkopen, bent u daar dus de komende 15 jaar mee bezig.

TIP 10

Hou rekening met de nabestaanden

Veel dga's zeggen hun partners en kinderen een nabestaandenpensioen toe. Dat nabestaandenpensioen mag wettelijk niet in eigen beheer worden opgebouwd. Je zou dus denken dat deze pensioentoezegging altijd extern verzekerd is, maar dat is lang niet altijd het geval. Het te verzekeren kapitaal wordt berekend door de accountant, maar het is aan de dga daadwerkelijk tot verzekeren over te gaan. Als de dga dan komt te overlijden, moet de BV krachtens de toezegging een nabestaandenpensioen uitkeren. Het is echter nog maar de vraag of er voldoende middelen in de BV aanwezig zijn. Een aandachtspunt voor uw accountant en uw tussenpersoon, dat echter gemakkelijk over het hoofd wordt gezien.

Drs I.E. Leene-Hoedemaeker is directeur van Getsmart, onafhankelijk pensioenadviseurs en financieel planners (www.getsmart.nu)

Heeft u vragen over uw pensioen? Kijk ook eens op www.pensioenkijker.nl, www.duidelijkpensioen.nl en www.consumentenbond.nl/acties/pensioeninformatie suggesties?